



Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje
osoba sa invaliditetom Federacije Bosne i Hercegovine

**Izvještaj o radu
Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje
osoba sa invaliditetom za 2015. godinu**

Sarajevo, mart 2016. godine

I Uvod

1. Opće informacije:

Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom (u daljem tekstu: Fond) je 2010. godine Parlament Federacije BiH osnovao na osnovu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ br. 9/10) (u daljem tekstu: Zakon), Odlukom o osnivanju Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“ br. 48/10) kao javnu ustanovu u oblasti socijalne zaštite. Tom Odlukom su utvrđeni djelatnost i načela unutrašnje organizacije i rada Fonda.

Dana 11.03.2011. godine okončan je postupak upisa Fonda u registar Općinskog suda u Sarajevu, a uz prethodnu saglasnost Vlade Federacije BiH na Statut Fonda koja je data 16.02.2011. godine. Od tog dana Fond je stekao svojstvo pravnog lica sa svim pravima i obavezama koje iz tog statusa proizilaze.

Sjedište Fonda je u Sarajevu, na adresi Vilsonovo šetalište br. 10.

Rad Fonda je javan, a Fond je u obavezi da Parlamentu Federacije BiH dostavlja izvještaje o svom radu za svaku kalendarsku godinu u roku najkasnije do 31.03. naredne godine, kao i odgovarajuće izvještaje o finansijskom poslovanju.

Nadzor nad zakonitošću rada Fonda vrše Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Federalno ministarstvo finansija, svako u okvirima svoje nadležnosti. Organ upravljanja Fondom je Upravni odbor Fonda kojeg čini sedam članova, a imenuju se kroz postupak javnog konkursa koji provodi Vlada Federacije BiH na mandat od 4 godine. Fond ima organ nadzora - Nadzorni odbor - koji se sastoji od pet članova, a imenuje ga Vlada Federacije BiH na osnovu provedenog javnog konkursa na mandat od četiri godine.

2. Uvodne napomene:

Osnova za rad Fonda je Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom i Odluka o osnivanju Fonda, kojima je utvrđena djelatnost ove ustanove, Strategija za izjednačavanje mogućnosti za osobe sa invaliditetom Federacije BiH i Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima osoba s invaliditetom, s posebnim naglaskom na član 27. - rad i zapošljavanje.

U petoj godini postojanja, Fond je nastavio da se razvija uprkos nepovoljnim okolnostima koje utiču na proces unaprijeđivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Zabilježen je porast zahtjeva za zapošljavanjem osoba s invaliditetom. Istovremeno, uplate posebnog doprinosa po članovima 18. i 19. Zakona, iako u porastu, nisu bile dostatne da obuhvate sve zainteresovane korisnike sredstava Fonda.

Proveden je niz mjera i aktivnosti koje predstavljaju neposrednu podršku osobama sa invaliditetom u smislu omogućenja osposobljavanja za određene poslove, zaposlenja, održivosti zaposlenja i, po mogućnosti, napredovanja u profesionalnoj i radnoj karijeri.

U okviru provođenja politike profesionalne rehabilitacije osmišljene su mjere definisane pravilnicima za raspodjelu sredstava Fonda koje su doprinijele: porastu broja zaposlenih osoba s invaliditetom pod općim uslovima, porastu samozapošljavanja i uvođenju programa profesionalne rehabilitacije u odgovarajućim obrazovnim ustanovama.

Doneseni su potrebni akti koji se tiču unutrašnje organizacije i rada Fonda u skladu sa zakonskim propisima, usvojen je Plan rada Fonda za 2015. i 2016. godinu, te Finansijski plan rada Fonda za 2015. i 2016. godinu. Plan rada Fonda i Finansijski plan za 2016. godinu su usvojeni u decembru 2015. godine, gdje su prvi put od osnivanja Fonda planovi za narednu godinu usvojeni do kraja tada tekuće godine. Izrađene su i usvojene izmjene i dopune Pravilnika o raspoređivanju i raspodjeli sredstava Fonda prema namjenama i korisnicima utvrđenim Zakonom.

Objavljena su dva javna poziva za dodjelu novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom. Sredstva su raspoređena prema: poslodavcima, osobama sa invaliditetom koje se samozapošljavaju pokretanjem odgovarajućeg oblika obavljanja samostalne djelatnosti, privrednim društvima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnim radionicama.

Upravni odbor je donio odluke o raspodijeli 6.463.450,00 KM za zapošljavanje 538 osoba sa invaliditetom u okviru dva javna poziva za novčani stimulans u 2015 godini. Realizacija navedenih sredstava obrazložena je u poglavlju IV pod tačkom 2.

Provedeni su javni pozivi za programe i projekte prema sljedećim oblastima i namjenama u skladu sa Zakonom za:

- Lot I: Za finansiranje/sufinansiranje programa/projekata za održavanje postojeće razine zaposlenosti osoba sa invaliditetom;
- Lot II: Za finansiranje/sufinansiranje programa/projekata za razvoj privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, što podrazumjeva i novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom;
- Lot III: Za finansiranje/sufinansiranje programa/projekata profesionalne rehabilitacije nezaposlenih osoba sa invaliditetom;
- Lot IV: Za finansiranje/sufinansiranje programa/projekata održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom koje obavljaju samostalnu djelatnost kao jedino i glavno zanimanje, uključujući i osobe sa invaliditetom koje su zaposlene u skladu sa članom 56. stav 2. i 3. Zakona.

Za navedene programe i projekte Upravni odbor je u okviru dva javna poziva donio odluke o raspodjeli 1.528.585,00 KM u 2015. godini. Realizacija navedenih sredstava obrazložena je u poglavlju IV pod tačkom 3.

Redovno je servisirana isplata novčanih naknada po osnovu uplaćenih poreza i doprinosa privrednim društvima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom, udruženjima osoba sa invaliditetom za uposlene osobe sa invaliditetom i osobama sa invaliditetom koje obavljaju samostalnu djelatnost, te novčanih naknada po osnovu poreza i doprinosa za sve osobe zaposlene u zaštitnim radionicama, kao i subvencija na platu za zaposlene osobe sa invaliditetom u zaštitnim radionicama.

Utrošena sredstva u 2015. godini po osnovu novčanih naknada su 2.148.815,00 KM.

Utrošena sredstva u 2015. godini po osnovu subvencija na plate za zaposlene osobe sa invaliditetom u zaštitnim radionicama su 373.012,00 KM.

Kontinuirano je pružana stručna pomoć korisnicima usluga Fonda u smislu informisanja i savjetovanja u pitanjima profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom, te asistencije u procedurama kod Fonda u traženju usluga koje Fond pruža.

Neposredni efekti pobrojanih provedenih aktivnosti i mjera su sljedeći:

- 538 novozaposlenih osoba sa invaliditetom;
- 20 osoba sa invaliditetom dodatno zaposlenih kroz programe/projekte razvoja;
- 41 osoba sa invaliditetom obuhvaćena programom profesionalne rehabilitacije (radno osposobljavanje ili prekvalifikacija i dokvalifikacija u odgovarajućim obrazovnim ustanovama);
- Održana zaposlenost 856 osoba sa invaliditetom u 2015. godini kroz isplatu novčanih naknada i subvencije neto plate;
- Direktno profesionalno informisanje i savjetovanje pruženo je za preko 500 osoba;
- Povećan broj privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom u odnosu na 2014. godinu sa 35 na 42, od kojih sedam privrednih društava ostvaruju status zaštitne radionice. Privredna društva uspješno posluju, opstaju na tržištu, te se kontinuirano razvijaju;
- Broj samostalnih obrtnika koji ostvaruju pravo na novčane naknade je porastao sa 181 u 2014. godini na 249 u 2015. godini zahvaljujući dodjeljenim novčanim stimulansima.

Da bi se uspješno ostvarili navedeni neposredni oblici podrške, bilo je neophodno osmisliti i provoditi aktivnosti za unapređenje cjelokupnog procesa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom kao što su:

- Poduzet je niz aktivnosti u cilju osiguranja efikasnije naplate posebnog doprinosa, uključujući izradu baze podataka poslodavaca, te s tim u vezi postoje dostatna finasijska sredstva kojim će se osigurati kontinuitet u radu Fonda;
- Uspostavljena je efikasnija kontrola i nadzor namjenskog utroška dodjeljenih sredstava korisnicima Fonda, te je izrađena jedinstvena baza podataka korisnika sredstava Fonda po svim osnovama.
- Značajno je unaprijeđen sistem vođenja evidencije o zaposlenim osobama sa invaliditetom pod posebnim uslovima i njihovim poslodavcima koji koriste poticajne mjere Fonda, te zaposlenih osoba s invaliditetom pod opštim uslovima. U 2015. godini otpočet je rad na razvoju aplikativnog softvera za praćenje poticaja od strane Fonda što će omogućiti optimalizaciju poslovanja i produktivnosti u poslovanju Fonda, te raspolaganje tačnom bazom podataka o dodijeljenim sredstvima Fonda u skladu sa registrovanom djelatnošću Fonda, što će značajno doprinijeti potpunijem praćenju učinaka poduzetih mjera, a samim tim i omogućiti bolje planiranje dodjele sredstava Fonda u narednom periodu.
- Uspostavljena je evidencija i izrađeni obrasci za poslodavce, u vezi sa statusom i obavezama u skladu sa Zakonom, platama i iznosu posebnog doprinosa, te zaposlenim osobama sa invaliditetom (obrazac EP) („Službene novine FBiH“, br. 52/15 i 64/15). Mjera se provodi u skladu sa podzakonskim aktom kojim se uređuje vođenje evidencija o zaposlenim osobama sa invaliditetom i poslodavcima koji zapošljavaju osobe sa invaliditetom.
- Kroz aktivnosti promocije Fonda u kantonima unaprijeđena je komunikacija sa relevantnim činiocima sistema u pogledu provođenja i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom u FBiH, te sa potencijalnim korisnicima sredstava Fonda na teritoriju Federacije BiH.
- Na više organizovanih javnih prezentacija predstavljeni su potencijali i prednosti zapošljavanja i profesionalne rehabilitacije osoba sa invaliditetom, te Zakonom predviđene mogućnosti i pogodnosti pri zapošljavanju, ali i obaveze poslodavaca i drugih subjekata u ovoj oblasti. Osnajena je komunikacija sa ciljnim grupama. Ovim aktivnostima stvorene su pretpostavke za efikasniji i transparentniji rad Fonda
- Uspostavljena je saradnja sa zavodima za zapošljavanje po pitanju izvršavanja obaveza u skladu sa članom 12. Zakona, vezanih za izdavanje potvrda kojim se priznaje pravo na profesionalnu rehabilitaciju osobama sa invaliditetom. Na ovaj način osigurana je dodjela sredstava za profesionalnu rehabilitaciju u skladu sa Zakonom, što u proteklom periodu nije bilo provođeno.

- Zbog ograničenosti u kapacitetima i stručnoj osposobljenosti kadrova, te obima posla koji je u odnosu na prethodne godine mnogostruko uvećan, intenzivno se radi na daljem organizacionom i stručnom jačanju institucije u skladu sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, usvojenim u 2015. godini;

Dakle, tokom 2015. godine, kontinuirano i sistematično su razvijane sve potrebne normativne, materijalne, organizacione i kadrovske pretpostavke za efikasniji rad i razvoj Fonda.

Pored pomenutih rezultata i postojećih iskustava, realne su pretpostavke da će Fond u daljem djelovanju uspješnije ostvarivati svoju ulogu i dalje se razvijati. Vlada Federacije BiH je imenovala Upravni odbor Fonda u septembru 2014. godine. Također, u 2015. godini izvršeno je imenovanje direktora Fonda, što doprinosi dodatnoj stabilizaciji institucije.

U poglavljima ovog izvještaja koja slijede ponuđen je opsežniji pregled pomenutih aktivnosti koje je Fond provodio u 2015. godini, te osvrt na pojedine konkretne aspekte djelovanja ove ustanove u provođenju politike razvoja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

II Ostvarivanje sredstava za rad Fonda i osiguranje njihovog namjenskog korištenja

1. Prihodi od posebnog doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom

- Planirano Finansijskim planom Fonda za 2015. godinu: 10.911.750,00 KM
- Doznačeno u 2015. godini: 11.135.878,76 KM, odnosno 2,05 % više od planiranog

Napomena: Članom 18. Zakona propisano je da su privredni subjekti koji ne upošljavaju minimalni propisani broj osoba sa invaliditetom u odnosu na ukupan broj uposlenih (jedna osoba sa invaliditetom na 16 uposlenih), dužni mjesečno pri isplati plata obračunati i uplatiti u Fond novčani iznos u visini 25% prosječne plate u Federaciji, za svaku osobu s invaliditetom koju su bili dužni uposliti po Zakonu.

U članu 19. Zakona definirano je da su pravni subjekti koji podliježu obvezi upošljavanja osoba sa invaliditetom, prilikom isplate plata dužni uplaćivati u Fond poseban novčani iznos u visini 0,5% iznosa isplaćene mjesečne bruto plate svih uposlenika, izuzev ako upošljavaju osobe s invaliditetom u omjeru propisanom članom 18. Zakona.

Povećanje prihoda koje je ostvareno po ovom osnovu u 2015. godini je rezultat neposrednog rada na promoviranju obaveze zapošljavanja od strane Fonda, kao i ostvarene saradnje sa relevantnim činiocima sistema.

Zakonom nisu precizirani mehanizmi kontrole ili načini obavezivanja subjekata i institucija iz iznad navedenih zakonskih odredbi da iste ispoštuju, kao ni mehanizmi sankcionisanja onih koji navedene odredbe ne poštuju. Posljedica nepostojanja zakonskih mehanizama kontrole i prinudne naplate sredstava po članovima 18., 19. i 59. Zakona je značajno umanjeње sredstava za rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom kojim raspolaže Fond.

Ne postoji precizna evidencija o pojedinačnim uplatama prema članovima 18. i 19. Zakona, ali je izvjesno da su gubici zbog neizmirenja zakonskih obaveza po navedenim članovima Zakona znatni, te da se radi o sredstvima čijom bi se implementacijom osigurala mnogo kvalitetnija i obuhvatnija podrška procesima rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom na području

Federacije Bosne i Hercegovine. Prema podacima Fonda, u 2015. godini su evidentirana 14.422 privredna subjekta koja su izvršila uplatu posebnog doprinosa prema šifri prihoda 722569, te 75 subjekata koji su izvršili uplatu prema šifri prihoda 722568 koja se odnosi na subjekte u državnim organima. Nije dostupan precizan podatak koliko je subjekata dužno vršiti uplate po istom osnovu. Djelomičan odgovor na ovo pitanje nude evidencije poslodavaca koji zapošljavaju osobe sa invaliditetom pod općim uslovima. Međutim, ažurnost poslodavaca kada je u pitanju popunjavanje evidencijskih obrazaca nije zadovoljavajuća i ne pruža potpun uvid u stanje na terenu. U 2015. godini Fond je na ime sredstava za poticanje rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom od privatnih obveznika (šifra 722569) naplatio 10.859.794,02 KM, a od javnih preduzeća i drugih subjekata u većinskom državnom vlasništvu (šifra 722568) naplaćeno je 276.084,74 KM.

Indikativan je iznimno nizak stepen svijesti i odgovornog odnosa prema definiranim zakonskim obavezama kod javnih preduzeća sa visokim prihodima koja upošljavaju više hiljada radnika, poput preduzeća iz oblasti elektroprivrede i telekomunikacija, ali i nekih velikih privatnih privrednih subjekata.

2. Finansiranje od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi zapošljavanja

Doznačena sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje u 2015. godini su 1.395.000,00 KM. Član 59. Zakona propisuje da Fond prihode ostvaruje i putem sredstava Federalnoga zavoda za zapošljavanje u iznosu od 10% sredstava planiranih finansijskim planom zavoda za aktivnu politiku upošljavanja u tekućoj godini, ali i sredstvima kantonalnih službi za upošljavanje u iznosu od 5% sredstava planiranih finansijskim planom kantonalnih službi za upošljavanje za aktivnu politiku upošljavanja u tekućoj godini.

Federalni zavod je izmirio svoje obaveze za 2015. godinu. Od kantonalnih službi zapošljavanja sredstva su upatile samo tri službe, i to: Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo (464.580,00 KM), Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona (10.350,00 KM) i Služba za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona (7.519,00 KM).

Ostale kantonalne službe zapošljavanja nisu upatile sredstva u skladu sa članom 59. Zakona. Od Federalnog ministarstva rada i socijalne politike nije bilo doznačenih uplata za 2015. godinu.

Potrebno je razmotriti uzroke odnosa prema Fondu kojim se značajno derogiraju zakonske obaveze ovih ustanova, zbog čega se naknadno i sa zakašnjenjem, nakon provedenog rebalansa, u pravilu u umanjenim iznosima uplaćuju sredstva u Fond.

Zbog značajno umanjenih i neblagovremeno uplaćivanih sredstava u budžet Fonda, te zbog neizvjesnosti njihove naplate, bilo je neophodno i u 2015. godini oprezno i restriktivno raspolagati ostvarenim prihodima, kao i prenesenim sredstvima iz prethodne godine, kako bi se omogućilo servisiranje prioriternih zakonskih obaveza prema korisnicima sredstava.

III Vođenje evidencije o korisnicima sredstava Fonda – o zaposlenim osobama s invaliditetom i o poslodavcima koji zapošljavaju osobe sa invaliditetom

Na osnovu baze podataka Fonda i ažurnog evidentiranja subjekata koji zapošljavaju osobe sa invaliditetom u FBiH pod posebnim uslovima, tj. privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom, zaštitnih radionica, organizacija osoba sa invaliditetom i osoba sa invaliditetom koje obavljaju samostalnu djelatnost, može se steći potpun uvid u broj zaposlenih osoba sa invaliditetom pod posebnim uslovima uz podršku Fonda, kao i njihovu strukturu prema stepenu i vrsti invaliditeta, stručnoj i kvalifikacionoj spremi, te poslovima i radnim zadacima koje obavljaju. Na osnovu nevedenih podataka dolazi se do približnih procjena obima obaveza Fonda u smislu naknade poreza, doprinosa i dijela neto plaće za osobe sa invaliditetom zaposlene u zaštitnim radionicama i društvima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom.

Kroz bazu podataka Fonda retroaktivno je objedinjena informacija o osobama s invaliditetom koje su zaposlene pod opštim uslovima za period 2011 - 2015. godine.

S obzirom na obimnost informacija o dodijeljenim poticajima Fonda i njihovom rastu u 2015. godini, provedene su aktivnosti na razvoju aplikativnog softvera za praćenje poticaja od strane Fonda što će dugoročno omogućiti optimalizaciju poslovanja i produktivnosti u poslovanju Fonda, te raspolaganje tačnom bazom podataka o dodijeljenim sredstvima Fonda u skladu sa registrovanom djelatnošću Fonda, što će značajno doprinijeti praćenju učinaka djelovanja Fonda, a samim tim i omogućiti bolje planiranje dodjele sredstava u narednom periodu.

Stavljen je u funkciju softverski program koji omogućava praćenje izvršavanja obaveza poslodavaca u pogledu obaveze zapošljavanja osoba s invaliditetom u skladu sa Zakonom.

Izrađeni su i objavljeni u Službenim novinama Upustvo i obrazac za vođenje evidencija o poslodavcima, platama i iznosu posebnog doprinosa te zaposlenim osobama sa invaliditetom (obrazac EP). Obrazac je propisan u cilju uspostave i vođenja evidencije o poslodavcima, platama i iznosu posebnog doprinosa, te zaposlenim osobama sa invaliditetom, kako bi Fondu ti podaci poslužili kao osnova za provođenje politike razvoja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja, kao i za potrebe praćenja ispunjavanja zakonskih obaveza poslodavaca u FBiH. Obrazac se dostavlja isključivo elektronskim putem preko elektronske aplikacije – ap. FOND. Upustvo i obrazac objavljeni su u Službenim novinama Federacije BiH u julu 2015. godine, a njihove izmjene i dopune u augustu 2015. godine.

Preduzeća, ustanove, državni organi i druga pravna lica registrovana prema propisima u BiH, koji su kao poslodavci dužni da na ukupan broj zaposlenih zapošljavaju određeni broj osoba sa invaliditetom u skladu sa članom 18. i 19. Zakona, obavezni su da vode evidenciju i da redovno popunjavaju obrazac unošenjem traženih podataka, te isti dostave Fondu jedanput godišnje, a najkasnije do 31.03. svake godine za prethodnu godinu. Izuzetno, za 2014. godinu, poslodavci su imali mogućnost da obrasce popune do 31.12. 2015. godine u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencija zaposlenih osoba sa invaliditetom.

Ukupno 5.287 poslodavaca je izvršilo prijavu EP obrazaca za 2014. godinu. Za 2015. godinu ukupno 1521 poslodavac je predao obrazac EP-2, s tim da obaveza predavanja EP-2 obrasca za 2015. godinu traje do 31.03.2016. godine.

Iz navedenih podataka evidentno je da pravni subjekti u značajnoj mjeri ne izvršavaju ovu obavezu.

IV Aktivnosti i mjere podrške korisnicima sredstava Fonda

1. Isplata novčanih naknada i subvencija neto plate

Pravo na isplatu novčanih naknada po osnovu uplaćenih poreza i doprinosa za zaposlene osobe sa invaliditetom pripada prema Zakonu svim privrednim društvima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom koja zadovolje potrebne uslove, osobama sa invaliditetom koje obavljaju samostalnu djelatnost i organizacijama osoba sa invaliditetom koje imaju zaposlene osobe sa invaliditetom. Privrednim društvima koja su ostvarila status zaštitne radionice, ovo pravo pripada za sve zaposlene. Pravo na subvenciju u visini 30% prosječne neto plate u FBiH po jednoj zaposlenoj osobi sa invaliditetom pripada privrednim društvima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom koja su ispunila uslove za sticanje statusa zaštitne radionice.

Isplata novčanih naknada i subvencija su izravne zakonske obaveze Fonda. Isplata novčanih naknada i subvencija vršena je kontinuirano, a broj korisnika se u 2015. godini značajno uvećao.

Fond je u toku 2015. godine isplatio:

- Novčanu naknadu po osnovu uplaćenih poreza i doprinosa prema 35 privrednih društva za 164 zaposlene osobe sa invaliditetom;
- Novčanu naknadu prema 7 zaštitnih radionica za 167 zaposlenih osoba sa invaliditetom;
- Subvenciju neto plate u iznosu od 30% od prosječne neto plate u FBiH prema 7 zaštitnih radionica za 136 zaposlenih osoba sa invaliditetom;
- Novčanu naknadu po osnovu uplaćenih poreza i doprinosa prema 80 organizacija osoba sa invaliditetom za zaposlene 122 osobe sa invaliditetom;
- Novčanu naknadu po osnovu uplaćenih poreza i doprinosa za 249 osoba sa invaliditetom koje obavljaju samostalnu djelatnost;
- Novčanu naknadu za 18 osoba sa invaliditetom koje su zaposlene od strane supružnika odnosno srodnika u skladu sa članom 56. Zakona.

Srazmjerno povećanju broja privrednih društava za zapošljavanje osoba s invaliditetom i povećanju broja zaposlenih osoba sa invaliditetom u njima, povećanju broja zaposlenih u udruženjima osoba sa invaliditetom i broja osoba sa invaliditetom koje su pokrenule određeni oblik samostalne djelatnosti, u 2015. godini porastao je i iznos sredstava potrebnih za finansiranje ovog prava, kao i obaveze Fonda u vezi sa servisiranjem navedenog prava.

Tabela 1. Tabela prikaz porasta obaveze Fonda za finansiranje prava za novčanu naknadu i subvenciju za zaposlene osobe s invaliditetom za period 2011 - 2015. godine:

| NOVČANE NADOKNADE I SUBVENCIJE NETO PLATE | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|---|------------|------------|--------------|--------------|--------------|
| NOVČANI IZNOS | 251.638,00 | 564.415,00 | 1.325.244,00 | 2.042.592,00 | 2.521.827,00 |
| BROJ OSOBA | CCA 76 | CCA 170 | CCA 421 | CCA 723 | CCA 856 |

SARAJEVO, Ul. Wilsonovo šetalište 10

Tel.: +387 33/717-740

Fax: +387 33/717-821

Web adresa: <http://www.fondzarehabilitaciju.com.ba/>
Unicredit Bank d.d. Tran.rač: 338-690-22963585-21
ID broj: 4201635420006

E-mail: fondzarehabilitaciju@bih.net.ba
Moja Banka d.d. Tran.rač: 137-470-60033762-11
Reg.br. Općinski sud Sarajevo 065-0-Reg-11-000610

Isplata novčanih naknada i subvencija vršena je kontinuirano, nakon prethodne stručne obrade zahtjeva i provjere relevantnih činjenica koje su osnov za ostvarivanje navedenih prava.

U izvještajnom periodu Fond je imao rashod od 2.521.827,00 po osnovu plaćenih poreza i doprinosa za zaposlene osobe sa invaliditetom i isplate subvencija na platu za zaposlene osobe sa invaliditetom u zaštitnim radionicama.

Ovom aktivnošću konkretno je podržana održivost zaposlenosti za 856 osoba sa invaliditetom pod posebnim uslovima.

2. Isplata novčanog stimulansa za zapošljavanje osoba sa invaliditetom

Raspodjela sredstava novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom u 2015. godini izvršena je putem dva javna poziva, a u skladu sa Pravilnikom o raspodjeli sredstava Fonda za dodjelu novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom br. 01-02-2-2032/15 od 26.05.2015. godine i Odlukama Upravnog odbora Fonda o raspisivanju javnog poziva za dodjelu novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom u 2015. godini.

Pravo sudjelovanja u raspodjeli sredstava imali su poslodavci koji zaposle osobu sa invaliditetom u skladu sa odredbama Zakona na period od najmanje 12 mjeseci, te osobe koje se samozapošljavaju kroz pokretanje i registrovanje samostalne djelatnosti. Prednost prilikom vrednovanja zahtjeva data je poslodavcima koji zapošljavaju osobe sa invaliditetom na neodređeno vrijeme pod općim uslovima i onim subjektima koji zapošljavaju teže zapošljivu osobu obzirom na stepen i vrstu invaliditeta.

U skladu sa odredbama Zakona, pod posebnim uslovima upošljavaju se osobe s invaliditetom u ustanovi ili gospodarskom društvu što su osnovani radi upošljavanja osoba s invaliditetom. Pod upošljavanjem pod posebnim uvjetima, u smislu Zakona, smatra se i upošljavanje u organizacijama osoba s invaliditetom, i samoupošljavanje (pokretanje obrta, obavljanje samostalne djelatnosti i obavljanje poljogospodarske djelatnosti kao jedinog i glavnog zanimanja).

Pod općim uvjetima upošljavaju se osobe s invaliditetom na otvorenome tržištu rada, u državnim tijelima, tijelima pravosuđa, tijelima lokalne uprave, javnim službama, ustanovama, fondovima, javnim poduzećima, gospodarskim društvima i drugim pravnim osobama koje nisu osnovane za upošljavanje osoba s invaliditetom, u skladu sa Zakonom.

U skladu sa prioritetima definisanim Konvencijom o pravima osoba sa invaliditetom Ujedinjenih nacija, i prioritet Fonda je uključenje osoba sa invaliditetom u opće društvene tokove i njihova potpuna integracija i otklanjanje svih vidova segregacije ili diskriminacije prema ovoj populaciji. S tim u vezi, Fond težište stavlja na podršku zapošljavanju osoba sa invaliditetom pod općim uslovima, odnosno na otvorenom tržištu rada u javnom i privatnom sektoru. Društva za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitne radionice ostvaruju puna prava u skladu sa Zakonom, iako je primarni cilj Fonda osigurati da osobe sa invaliditetom u društvu budu priznati i prepoznati kao ravnopravni i potpuno integrisani građani i doprinosioci društvenom razvoju.

Visina osnovnog iznosa novčanog stimulansa po jednoj novozaposlenoj osobi, za oba javna poziva u 2015. godini iznosila je 7.000,00 KM, s tim što se ovaj iznos uvećavao u skladu sa kriterijem stepena invaliditeta i statusa po kojem se osoba zapošljava (određeno/neodređeno vrijeme), tako da je maksimalan iznos novčanog stimulansa iznosio do 15.750,00 KM za osobe sa 100% invaliditeta zaposlene na neodređeno vrijeme koje pritom ostvaruju pravo na tuđu njegu u skladu sa Zakonom. Izrađen je odgovarajući aplikacioni obrazac za podnošenje zahtjeva za dodjelu novčanog stimulansa, kao i obrasci za podnošenje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava.

Na prvi javni poziv koji je objavljen 28.05.2015. godine, pristiglo je 289 zahtjeva za zapošljavanje/samozapošljavanje ukupno 411 osoba sa invaliditetom.

Nakon stručne obrade, vrednovanja zahtjeva, donošenja Odluke o raspodjeli sredstava za dodjelu novčanog stimulasa, te uzimajući u obzir odustajanje četiri osobe sa invaliditetom za koje je prvobitno UO odobrio sredstva novčanog stimulansa, izvršena je raspodijela novčanog stimulansa za zapošljavanje/samozapošljavanje 244 nezaposlene osobe sa invaliditetom, kako slijedi:

Tabela 2. I Javni poziv 2015. godine - rekapitulacija

| R.b. | Vrsta zahtjeva | Broj zahtjeva | Broj osoba | Dodjeljeni iznos |
|----------------|---|---------------|------------|---------------------|
| 1. | Poslodavci/ opšti uslovi - neodređeno | 75 | 115 | 1.520.400,00 |
| 2. | Poslodavci/ opšti uslovi - određeno | 31 | 36 | 326.200,00 |
| 3. | Poslodavci/ posebni uslovi - neodređeno | 14 | 22 | 305.550,00 |
| 4. | Poslodavci/ posebni uslovi - određeno | 20 | 24 | 214.200,00 |
| 5. | Samozapošljavanje - obrt | 47 | 47 | 578.550,00 |
| Ukupno: | | 187 | 244 | 2.944.900,00 |

Iznos isplaćenih sredstava na ime novčanog stimulansa za zapošljavanje osoba sa invaliditetom po osnovu zahtjeva koji su podneseni prema Javnom pozivu Fonda objavljenom 28.05.2015. godine iznosi 2,143.400,00 KM.

Iznos neisplaćenih sredstava od 801.500,00 KM predstavlja ukalkulisane dugoročne rashode koji se odnose se na uvećanje novčanog stimulansa po osnovu zapošljavanja osoba sa invaliditetom kod poslodavaca na neodređeno vrijeme, uvećanje novčanog stimulansa za osobe sa invaliditetom koje se samozapošljavaju i za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom. Doznaka sredstava će biti realizovana nakon 15 mjeseci po podnošenju izvještaja o namjenskom utrošku sredstava.

Na drugi javni poziv koji je objavljen 22.10.2015. godine, podneseno je 320 zahtjeva za zapošljavanje/samozapošljavanje 421 osobe sa invaliditetom.

Nakon obrade, vrednovanja zahtjeva Upravni odbor je donio odluku o zapošljavanju 294 osobe sa invaliditetom kako slijedi:

Tabla 3. II Javni poziv 2015. godine - rekapitulacija

| R.b. | Vrsta zahtjeva | Broj zahtjeva | Broj osoba | Dodjeljeni iznos |
|----------------|---|---------------|------------|---------------------|
| 1. | Poslodavci/ opšti uslovi - neodređeno | 65 | 102 | 1.288.350,00 |
| 2. | Poslodavci/ opšti uslovi - određeno | 27 | 36 | 321.300,00 |
| 3. | Poslodavci/ posebni uslovi - neodređeno | 24 | 37 | 516.600,00 |
| 4. | Poslodavci/ posebni uslovi - određeno | 27 | 27 | 243.600,00 |
| 5. | Samozapošljavanje - obrt | 92 | 92 | 1.148.700,00 |
| Ukupno: | | 229 | 294 | 3.518.550,00 |

Izvršenje tekućih grantova na ime novčanih stimulansa za II Javni poziv u 2015. godini iznosi 2.016.000,00 KM.

Iznos neisplaćenih sredstava od 880.250,00 KM predstavlja ukalkulisane dugoročne rashode koji se odnose se na uvećanje novčanog stimulansa po osnovu zapošljavanja osoba sa invaliditetom kod poslodavaca na neodređeno vrijeme, uvećanje novčanog stimulansa za osobe sa invaliditetom koje se samozapošljavaju i za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom. Doznaka sredstava će biti realizovana nakon 15 mjeseci po podnošenju izvještaja o namjenskom utrošku sredstava.

Iznos neisplaćenih sredstava na ime novčanog stimulansa u iznosu od 622.300,00 KM predstavlja ukalkulisane dugoročne rashode, a Odluka o raspodjeli istih donesena je od strane Upravnog odbora Fonda na osnovu prijedloga Komisije za raspodjelu novčanog stimulansa za zapošljavanje osoba sa invaliditetom u 2015. godini.

Tabela 4. Pokazatelj rasta broja zaposlenih osoba s invaliditetom po godinama kroz primjenu mjere novčanog stimulansa za period 2011.-2015. godina

| GODINA | 2011. | 2012. | 2013. | 2014. | 2015. | UKUPNO |
|------------------------------------|------------|--------------|--------------|--------------|--------------|-------------------|
| IZNOS DODJELJENIH SREDSTAVA | 150.000,00 | 1.817.788,04 | 2.956.452,00 | 4.444.111,00 | 6.463.450,00 | *Cca15.831.801,04 |
| BROJ ZAPOSLENIH OSOBA | 30 | 187 | 292 | 381 | 538 | 1428 |

*U okviru navedenih podataka u tabeli 4 moguća su manja odstupanja uslijed eventualnih promjena u toku implementacije sredstava novčanih stimulansa kao što su: povrat neutrošenih sredstava, nenemjenski utrošena sredstva zbog čega se primjenjuje mjera osiguranja ili eventualno odustajanje od novčanog stimulansa korisnika sredstava ili osoba sa invaliditetom.

3. Finansiranje i sufinansiranje programa i projekata

Upravni odbor Fonda je u izvještajnom periodu donio odluke o raspodjeli sredstava za finansiranje/sufinansiranje programa/projekata profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom u ukupnom iznosu od 1.528.585,45 KM putem dva javna poziva, raspisana 28.05. i 22.10. 2015. godine.

Konačnu odluku o raspodjeli sredstava po oba javna poziva donio je Upravni odbor Fonda na prijedlog komisije koja je prethodno izvršila obradu i vrednovanje prispjelih programa i projekata u skladu sa kriterijima i mjerilima utvrđenim Pravilnikom o raspoređivanju i raspodjeli sredstava za finansiranje/sufinansiranje programa i projekata održivosti zaposlenosti, razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom br. 01-02-2-2031/15 od 26.05.2015. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o raspoređivanju i raspodjeli sredstava za finansiranje/sufinansiranje programa i projekata održivosti zaposlenosti, razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom br.n01-02-204974/15 od 20.10.2015. godine.

Na prvi javni poziv, putem kojega je izvršena raspodjela sredstava u iznosu od 278.610,24 KM, na Lot I su aplicirala 32 subjekta.

Nakon stručne obrade i vrednovanja zahtjeva i Odluke Upravnog odbora izvršena je raspodjela novčanih sredstava kako slijedi:

- a) Lot I: Za finansiranje/sufinansiranje programa/projekata za održavanje postojeće razine zaposlenosti osoba sa invaliditetom:

SARAJEVO, Ul.Vilsonovo šetalište 10

Tel.:+387 33/717-740

Fax: +387 33/717-821

Web adresa: <http://www.fondzarehabilitaciju.com.ba/>
Unicredit Bank d.d.Tran.rač:338-690-22963585-21
ID broj: 4201635420006

E-mail: fondzarehabilitaciju@bih.net.ba
Moja Banka d.d.Tran.rač:137-470-60033762-11
Reg.br.Općinski sud Sarajevo 065-0-Reg-11-000610

- za 10 privrednih društava i zaštitnih radionica za zapošljavanje osoba sa invaliditetom izdvojen je ukupni iznos od 278.610,24 KM. Izvršenje granta u 2015. godini ostvareno je u cjelokupnom iznosu. Podržana je održivost za 121 osobu sa invaliditetom koje su zaposlene u privrednim društvima i zaštitnim radionicama.

U okviru drugog javnog poziva Upravni odbor je donio odluku o raspodjeli sredstava u ukupnom iznosu od 1.249.975,00 KM, pristiglo je ukupno 165 aplikacija, programa/projekta za LOT II, III i IV kako slijedi:

- b) Lot II - Za finansiranje/sufinansiranje programa/projekta za razvoj privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, što podrazumjeva i novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom:
- za 20 subjekata koji su aplicirali raspodjeljeno je 664.751,80 KM (u skladu sa obavezom definisanom Pravilnikom o raspodjeli sredstava 20 osoba s invaliditetom zaposleno je sredstvima aplikantata bez dodatne podrške Fonda). Izvršenje granta u 2015. godini u iznosu od 634.310,80 KM;
- c) Lot III – Za finansiranje/sufinansiranje programa/projekta profesionalne rehabilitacije nezaposlenih osoba sa invaliditetom:
- Za programe/projekte koji se finansiraju/sufinansiraju iz Lota III utvrđeno je koji subjekti mogu provoditi mjere u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o raspoređivanju i raspodjeli sredstava za finansiranje/sufinansiranje programa i projekata održivosti zaposlenosti, razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom.
- Programi/projekti koje provode privredna društva, zaštitne radionice i druga pravna lica prema Zakonu:
Za četiri subjekta je dodijeljeno 96.502,62 KM (12 osoba sa invaliditetom prolazi kroz program profesionalne rehabilitacije - radno osposobljavanje). Izvršenje granta u 2015. godini u cjelokupnom iznosu;
 - Programi/projekti koje provode ustanove za profesionalnu rehabilitaciju, srednje škole i druge obrazovne ustanove:
Za jedan subjekt je dodijeljeno 25.970,00 KM (5 osoba sa invaliditetom prolazi kroz program profesionalne rehabilitacije - dokvalifikacija). Izvršenje granta u 2015. godini u cjelokupnom iznosu;
 - Osobe s invaliditetom koje samostalno apliciraju na program/projekat profesionalne rehabilitacije u dijelu prekvalifikacije i dokvalifikacije kroz vanredno školovanje:
Za 24 osoba s invaliditetom je dodijeljeno 120.000,00 KM. Izvršenje granta u 2015. godini nije realizovano.
- d) LOT IV - Za finansiranje/sufinansiranje programa/projekta održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom koje obavljaju samostalnu djelatnost kao jedino i glavno zanimanje, uključujući i osobe sa invaliditetom koje su zaposlene u skladu sa članom 56. stav 2. i 3. Zakona:
- Za 69 subjekata je dodijeljeno 342.750,79 KM. Izvršenje granta u 2015. godini u iznosu od 327.750,79 KM;
Iznos neisplaćenih sredstava/grantova po osnovu programa/projekata od 165.441,00 KM predstavlja ukalkulisane rashode. Uzrakovani su dodatnim provjerama dokaza o invaliditetu i dugotrajnim procesom priznavanja ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju korisnika sredstava kod službi za zapošljavanje, što je jedan od preduslova za isplatu sredstava.

U postizanja boljih efekata raspodjele sredstava Fonda u 2015. godini napravljene su analize učinka poticaja dodijeljenih u periodu 2011- 2015. godine koje su pokazale:

- da se za privredna društva za zapošljavanje osoba s invaliditetom i zaštitne radionice kroz programe i projekte održivosti u periodu 2011 – 2014. izdvajalo više od objektivne potrebe za ovu namjenu, uzimajući u obzir da je održivost zaposlenosti osoba s invaliditetom zaposlenih u ovim subjektima konstantno podržana kroz zakonski definisanu mjeru naknade doprinosa i subvenciju neto plata u zaštitnim radionicama. S tim u vezi, umanjena su izdvajanja za održivost zaposlenosti u privrednim društvima i zaštitnim radionicama na način da se ne ugrozi održivost zaposlenosti osoba s invaliditetom;
- da su sredstva raspoređena za profesionalnu rehabilitaciju u periodu 2011 – 2014. godine dodjeljivana bez priznavanja prava na profesionalnu rehabilitaciju od strane službe za zapošljavanje mjerodavne prema mjestu prebivališta, što je Zakonom definisan uslov. S tim u vezi, uvedeno je obavezno priznavanje prava na profesionalnu rehabilitaciju u dijelu ispunjavanja formalno-pravnih uslova. Također, Pravilnikom je definisano da se samo u odgovarajućim obrazovnim ustanovama može vršiti prekvalifikacija i dokvalifikacija, a radno osposobljavanje u privrednim društvima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnim radionicama.

Rezultat napravljenih izmjena u pogledu omjera izdvajanja sredstava za programe/projekte i njihovo preusmjeravanje na novčani stimulans je iskazan u povećanju broja zaposlenih osoba sa invaliditetom u 2015. godini za 157 osoba više u odnosu na 2014. godinu, odnosno povećanje od 41,21%

Kroz dole navedeni tabelarni prikaz i grafikon vidljivo je manje izdvajanje sredstava za programe i projekte privrednih društava i zaštitnih radionica u 2015. godini u odnosu na prethodne godine, što predstavlja opredjeljenje Fonda u skladu sa iznad definisanim preraspodjelama i redefinisanjem prioriteta.

Tabela 5. Iznosi poticaja za programe/projekte prema namjenama (javni pozivi 2011 - 2015. godine)

| JAVNI POZIVI I PROJEKTI | ODRŽIVOST ZAPOSLENOSTI | RAZVOJ PRIVREDNIH DRUŠTAVA | PROFESIONALNA REHABILITACIJA | UKUPAN IZNOS PO JAVNOM POZIVU: |
|---------------------------------|------------------------|----------------------------|------------------------------|--------------------------------|
| DECEMBAR 2011. | 553.075,00 | 132.800,00 | 164.125,00 | 850.000,00 |
| APRIL 2012. | 400.000,00 | 499.152,87 | 294.810,00 | 1.193.962,87 |
| NOVEMBAR 2012. | - | 942.724,13 | 256.900,00 | 1.199.624,13 |
| APRIL 2013. | - | 946.900,00 | 196.300,00 | 1.143.200,00 |
| OKTOBAR 2013. | 657.091,00 | 637.175,00 | 256.720,00 | 1.550.986,00 |
| APRIL 2014. | 490.000,00 | 694.000,00 | 210.000,00 | 1.394.000,00 |
| OKTOBAR 2014. | 780.467,44 | 774.192,58 | 130.132,00 | 1.684.792,02 |
| MAJ 2015 | 278.610,24 | - | - | 278.610,24 |
| OKTOBAR 2015 | 342.750,79 | 666.751,80 | 242.472,62 | 1.251.975,21 |
| UKUPAN IZNOS PO NAMJENI: | 3.501.994,47 KM | 5.293.696,38 KM | 1.751.459,62 KM | *Cca 10.547.150,47 |

*U okviru navedenih podataka u tabeli 5 moguća su manja odstupanja uslijed eventualnih promjena u toku implementacije sredstava programa/projekata kao što su: povrat neutrošenih sredstava, nenemjenski utrošena sredstva zbog čega se primjenjuje mjera osiguranja (mjenica/bankovna garancija) ili eventualnog odustajanja od određenih odobrenih namjena u toku implementacije programa/projekata

V Provođenje nadzora nad korisnicima sredstava Fonda u pogledu namjenskog utroška dodijeljenih sredstava

Fond je u izvještajnom periodu dodatno razvio i odgovarajuće mehanizme i aktivnosti kontrole i praćenja namjenskog utroška sredstava koja su dodijeljena korisnicima (novčana naknada, subvencija neto plate, novčani stimulans, programi i projekti), a u skladu sa uslovima i kriterijima utvrđenim Zakonom, Pravilnikom o raspodjeli sredstava Fonda za dodjelu novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom, Pravilnikom o ostvarivanju prava na isplatu novčanih naknada i subvencije, Pravilnikom o raspoređivanju i raspodjeli sredstava za finansiranje/ sufinansiranje programa i projekata održivosti zaposlenosti, razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom.

U toku 2015. godine Odjeljenje nadzora i obračuna novčanih naknada kontinuirano je obrađivalo i analiziralo izvještaje o utrošku sredstava dodijeljenih po svim osnovima.

Radnici Odjeljenja su izvršili neposredni uvid u privrednim društvima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i na osnovu podnesenih izvještaja i neposredno konstatovanih činjenica sačinili izvještaje o namjenskom utrošku sredstava dodijeljenih za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata u 2014. i 2015. godini.

Svi pomenuti izvještaji su na kraju razmotreni i usvojeni od strane Upravnog odbora Fonda uz usvajanje adekvatnih popratnih zaključaka i mjera.

Također, Odjeljenje je kontinuirano provodio analizu izvještaja o utrošku sredstava novčanog stimulansa za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom, obavljalo provjere na terenu, sačinjavalo izvještaje o pravdanju sredstava i dostavljalo ih Upravnom odboru Fonda na usvajanje.

U izvještajnom periodu pristupilo se dodatnim provjerama validnosti dokaza o invalidnosti korisnika sredstava Fonda.

VI Saradnja, promotivne aktivnosti i odnosi s javnošću

U cilju što uspješnijeg provođenja politike i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom u Federaciji BiH, Fond je u 2015. godini ostvarivao intenzivnu i kontinuiranu komunikaciju i saradnju vladinim organima, ustanovama, finansijskim kućama u FBiH, nevladinim organizacijama, privrednim društvima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i drugim privrednim subjektima, sa potencijalnim poslodavcima, osobama sa invaliditetom, te printanim i elektronskim medijima.

Naročito intenzivna saradnja ostvorena je sa resornim Ministarstvom rada i socijalne politike FBiH, te sa Federalnim zavodom za zapošljavanje i kantonalnim službama za zapošljavanje, a vezano za praktičnu primjenu pojedinih odredaba Zakona i podzakonskih akata, kao i osiguranje sredstava za finansiranje rada Fonda.

Fond je u 2015. godini u okviru razvijanja saradnje sa različitim ciljanim grupama realizirao niz aktivnosti:

- Na više organizovanih javnih prezentacija širom Federacije BiH predstavljeni su potencijali i prednosti zapošljavanja i profesionalne rehabilitacije osoba sa invaliditetom, te Zakonom predviđene mogućnosti i pogodnosti pri zapošljavanju, ali i obaveze poslodavaca i drugih

subjekata u ovoj oblasti. Osnažena je komunikacija sa ciljnim grupama. Ovim aktivnostima stvorene su pretpostavke za efektivan i potpuno transparentan rad Fonda.

- Uspostavljena je saradnja sa zavodima za zapošljavanje po pitanju izvršavanja obaveza u skladu sa članom 12. Zakona, a vezanih za izdavanje potvrda kojim se priznaje pravo na profesionalnu rehabilitaciju osobama sa invaliditetom. Na ovaj način osigurana je dodjela sredstava za profesionalnu rehabilitaciju od strane Fonda u skladu sa Zakonom, što u proteklom periodu nije bilo provođeno.
- Sudjelovanje na okruglim stolovima i seminarima na kojima su razmatrana pitanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom;

Fond je kroz suorganizaciju sljedećih konferencija i događaja dao doprinos promociji zapošljavanja osoba s invaliditetom:

- 28. i 29.10.2015. godine: suorganizatori IX Međunarodne konferencije o statusu i pravima osoba sa invaliditetom u okviru provođenja Strategije o izjednačavanju prava osoba sa invaliditetom.
- 3.decembra 2015.godine: u okviru obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom u saradnji sa Koordinacionim odborom udruženja osoba s invaliditetom, u svojstvu suorganizatora Fond je upriličio prezentaciju o radu Fonda predstavnicima relevantnih institucija, predstavnicima udruženja osoba sa invaliditetom i drugim zainteresovanim stranama.

Fonda je sudjelovao na Međunarodnoj konferenciji „Zapošljavanje osoba sa invaliditetom Uključivanje kroz posao – ostvaranje cilja“ 7. i 8. maja u Zadru, te na okruglom stolu pod nazivom „Preporuke za stvaranje povoljnog okruženja za razvoj socijalnog poduzetništva u Bosni i Hercegovini“, u organizaciji Fondacije za socijalno uključivanje u BiH.

Pored navedenog, zaposlenici Fonda su ostvarivali svakodnevnu komunikaciju sa poslodavcima i osobama sa invaliditetom vezano za njihova prava i obaveze u skladu sa Zakonom.

U toku izvještajnog perioda Fond je saradivao sa printanim i elektronskim medijima u cilju objave zvaničnih saopštenja, informacija i javnih poziva, te učešća na radio i TV emisijama.

Redovno je ažurirana i unaprijeđivana internet stranica na kojoj se objavljuju sve značajne informacije o aktivnostima Fonda (www.fprzoi.ba).

Fond je u skladu sa obavezom da osigura javnost i transparentnost svog rada, uputio na vrijeme izvještaje o radu i o finansijskom poslovanju za 2014. godinu Parlamentu FBiH i učinio ih dostupnim široj javnosti.

Također, tokom 2015. godine Fond je sačinjavao i dostavljao informacije i analize nadležnim kantonalnim i federalnim institucijama na njihovo traženje.

VII Rad organa i osoblja Fonda

Vlada Federacije BiH je imenovala Upravni odbor Fonda u septembru 2014. godine. U 2015. godini izvršeno je imenovanje direktora Fonda.

U toku 2015. godine Upravni odbor je održao 17 sjednica. Na sjednicama su razmatrana sva pitanja vezana za upravljanje radom Fonda u skladu sa Zakonom i Statutom, od kojih izdvajamo:

- Usvojeni su izvještaji o finansijskom poslovanju i o radu Fonda za 2014. godinu i isti dostavljeni Parlamentu FBiH;
- Usvojeni godišnji plan rada i finansijski plan Fonda za 2014. i 2015. godinu;
- Usvojene su Odluke o raspisivanju dva javna poziva za dodjelu novčanih stimulansa za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i odluke o raspodjeli sredstava po istim;
- Usvojene su Odluke o raspisivanju dva javna poziva za finansiranje i sufinansiranje programa/projekata profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom, kao i odluke o raspodjeli sredstava po istim;
- Usvojen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
- Razmatrani su i usvajani izvještaji o namjenskom utrošku sredstava.

Nadzorni odbor Fonda je u 2015. godini održao 15 sjednica na kojima su razmatrana pitanja iz nadležnosti ovog organa Fonda.

Sve poslove vezane za rukovođenje Fondom, tj. zastupanje i predstavljanje ove ustanove, kao i koordinaciju rada, obavljao je od 24. 11. 2014. v.d. direktor Fonda, Vinko Jerinić do dana 25.03.2015. godine kada je dužnost preuzeo direktor Ahmet Baljić nakon obavljene konkursne procedure u skladu sa zakonom.

U toku 2015. godine radnici Fonda su bili uključeni u odgovarajuće procese edukacije u skladu sa potrebama ustanove. Zaposlenici koji obavljaju finansijske i pravne poslove su učestvovali na redovnim seminarima koje organizuju stručne agencije. Pored toga ,osigurana je i edukacija iz oblasti profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom od strane Centara za profesionalnu rehabilitaciju iz Republike Austrije - BBRZ.

Fond je izradio posebnu, opsežnu studiju, elaborat u kojem je izvršena analiza stanja i perspektiva za zapošljavanje osoba sa invaliditetom, sa detaljnim prikazom trenutnog stanja i smjernicama za dalje djelovanje institucije.

VIII Zaključak

U izvještaju je ponuđen pregled djelovanja i aktivnosti Fonda na provođenju politike u oblasti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom u 2015. godini. U tabeli 6 sumirani su zbirni podaci dodijeljenih poticaja Fonda sa navedenom vrstom poticaja, iznosima sredstava, te brojem osoba s invaliditetom obuhvaćenih poticajima u 2015. godini.

Tabela 6. Vrste poticaja i njihovi efekti:

| Vrsta poticaja | Ukupan iznos poticaja | Broj osoba s invaliditetom obuhvaćen poticajima |
|---|-------------------------|---|
| Novčana nadoknade za plaćene poreze i doprinose i subvencija neto plate | 2.521.827,00 KM | 856 |
| Novčani stimulansi za novo zapošljavanje | 6.463.450,00 KM | 538 |
| Finansiranje programa i projekata | 1.528.585,45 KM | - 20 zaposlenih na neodređeno vrijeme; - za 41 osobu za profesionalnu rehabilitaciju (12 radno osposobljavanje, 29 prekvalifikacija ili dokvalifikacija); - održivost zaposlenosti za 69 obrtnika; - održivost zaposlenosti za 121 osobu u privrednim društvima i zaštitnim radionicama. |
| Ukupno za 2015. godinu | 10.513.862,45 KM | 1645 |

Pored navedenih podataka, pružena je usluga savjetovanja i podrške za preko 500 korisnika.

Planirane su sljedeće aktivnosti za nadolazeći period:

- Unapređivanje postojećih akata kojima se uređuje unutrašnja organizacija i rad Fonda;
- Unapređivanje ostvarenja nadzora namjenskog utroška sredstava Fonda;
- Raspisivanje javnih poziva za dodjelu novčanog stimulansa i finansiranje/sufinansiranje programa i projekata;
- Sudjelovanje u aktivnostima oko donošenja neophodnih izmjena i dopuna Zakona;
- Iniciranje aktivnosti kako bi se osigurali mehanizmi potrebni za efektivniju naplatu posebnog doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom i utvrdila nadležnost u pogledu kontrole poslodavaca u skladu sa članovima 18. i 19. Zakona;
- Unapređivanje evidencije o poslodavcima koji zapošljavaju osobe sa invaliditetom uz primjenu odgovarajućih softverskih programa, evidencije o poticajima i svim subjektima korisnicima sredstava Fonda;
- Daljnje promoviranje zapošljavanja osoba sa invaliditetom i profesionalne rehabilitacije;
- Razvoj saradnje i koordinacije sa subjektima koji sudjeluju u procesima profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG ODBORA

Almas Kulović

Br. 01-02-4-1819/16
Sarajevo, 22.03.2016. godine

SARAJEVO, Ul. Vilsonovo šetalište 10. Tel: +387 33/717-740

Fax: +387 33/717-821

Web adresa: <http://www.fondzarehabilitaciju.com.ba/>
Unicredit Bank d.d. Tran. rač. 338-690-22963585-21
ID broj: 4201635420006

E-mail: fondzarehabilitaciju@bih.net.ba
Moja Banka d.d. Tran. rač. 137-470-60033762-11
Reg.br. Općinski sud Sarajevo 065-0-Reg-11-000610

